

EMO-1 ja EMO-2
töökorraldus - LK 3

COVID-19 nakkushaiguste
osakond - LK 7

COVID-19 intensiivravi
osakond - LK 8

 Tartu Ülikooli Kliinikum

Kliinikumi Leht

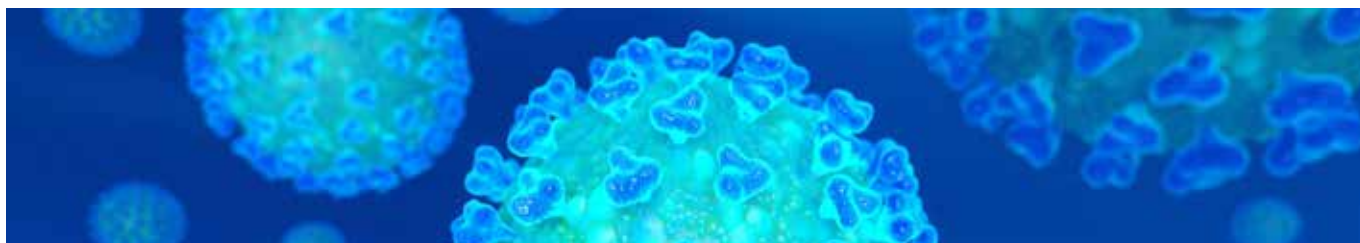
Siseleht nr 227, aprill 2020

kliinikum.ee/leht

Foto: Andres Tennus

COVID-19 erileht

Sisepääs EMO-1 osakonda

Fotod: Andres Tennus

Erakorralise meditsiini osakond COVID-19 oludes

13. märtsil rahaldas Terviseamet kliinikumi juhatuse ettepaneku lükata edasi plaaniline ambulatoorne ja stacionaarne ravitöö. Plaanilise ravitöö piiramine andis võimaluse korraldada haiglatöö ümber nii nagu ei kunagi varem.

14. märtsil oli esimeseks ümberkorralduseks mobiilse triaazikabineti sisse-seadmine nn vana erakorralise meditsiini osakonda (EMO) ees, et ennetada viiruse kontrollimatut levikut haiglaruumidesse.

„Tekkinud COVID-19 viiruse epidemiooloogilises olukorras on oluline kasutada lisameetmeid, et tagada haiglaravil viibivate patsientide ning haigla töötajate kaitse,“ ütles kliinikumi kriisijuhtimisemeeskonna juht professor Joel Starkopf.

Inimeste mittevajalik liikumine tuli viia miinimumini ning vältida nende kogunemist riskitsoonidesse, milleks haigla on. Mobiilsesse kabinetti asusid tööle erakorralise meditsiini osakonda töötajad, ka-

sutades kaitseriistust võimaliku COVID-19 viiruse leviku ennetamiseks.

16. märtsist vähendas kliinikum haigla sisepääsude arvu ning sisenemiseks jäi kasutusele üks, N. Lunini tänava poolne, sisepääs. Meetme eesmärk oli ja on piirata inimeste liikumist riskitsoonis ning vältida kõrvaliste isikute sattumise haiglaruumidesse.

EMO-1 COVID-19 patsientidele

- **EMO-1** (endine EMO) peavad pöörduvad patsiendid, kes vajavad erakorralist abi mistahes põhjusel ning kellel on lisaks kinnitunud COVID-19 diagnoos või esinevad COVID-19 sümptomid:
 - vähemalt üks hiljuti tekkinud hingamisteede sümptomitest (püsiv köha, hingeldus, kurguvalu) ja
 - palavik vähemalt 37,8°C.

- **EMO-2** (N. Lunini tn poolne sisepääs) pöörduvad patsiendid, kellel on elu ohustav äge terviseprobleem või trauma ja kellel puudub kahtlus COVID-19 nakkuseks.

- Haiglasse sisenemisel toimub patsiendi eeltriaaz – mõõdetakse kehatemperatuur ja küsitakse sümptomite kohta.

EMO-2 mitte-COVID-19 patsientidele

Fotod: Andres Tennus

19. märtsil suurendas kliinikum valmisolekut erakorralist haiglaravi vajavate COVID-19 patsientide jaoks ning laiendas erakorralise meditsiini osakonda.

20. märtsist on kliinikumil võimekus ravida erakorralist abi vajavaid haigeid kahes erinevas osakonnas. Senine erakorralise meditsiini osakond planeeriti vaid COVID-19 haigete jaoks ning täiendav erakorralise meditsiini osakond mitte-COVID-19 haigete jaoks seati sisse senise hematoloogia-onkoloogia kliiniku 1. korrusele.

Sõltumata, kas patsient on COVID-19 haige või mitte, on tal õigus ja võimalus pöörduda mistahes erakorralise abi vajadusel. Mõlemasse osakonda sisenemisel või kiirabi saabumisel kontrollitakse patsienti COVID-19 osas.

Uus, mitte-COVID-19 haigetele mõeldud EMO (EMO-2) asub J-korpuses, senise hematoloogia-onkoloogia kliiniku ruumides. Hematoloogia-onkoloogia kliiniku päevakirurgia kolis omakorda J-korpuses asuva silmakliiniku pinnale, kus jätkuvad patsientide keemiaravi protseduurid.

Lisaks erakorralise meditsiini osakonnale ja traumapunktile jätkus kliinikumis vältimatu abi osutamise silmakliinikus, kõrvakliinikus, psühhiaatrikliinikus, naistekliini-

Operatsiooniteenistus

kus, stomatoloogia kliinikus, lastekliinikus. Ühtlasi jätkus ravi, mida ei ole võimalik edasi lükata – näiteks dialüüsravi, vähiravi, sünnitusabi. Jätkus pahaloomuliste kasvaja kirurgiline ravi ning südamekirurgia. Siirdamiste osas lükati plaanilised siirda-

mised edasi, ent jätkusid erakorralised siirdamised.

KLIINIKUMI LEHT

Kliinikumi kriisijuhtimismeeskond

Tartu Ülikooli Kliinikumi juhatus moodustas 13. märtsil kriisijuhtimismeeskonna, kelle eesmärgiks seati töötada välja juhised üleriigilise eriolukorra tingimustes tavapärase ja erakorralise töö korraldamiseks kliinikumis. Kriisijuhtimismeeskonna juhiks nimetati professor Joel Starkopf ning aseesimeheks Marek Seer.

Kriisijuhtimiskomisjonis omakorda moodustati alakomisjonid valdkonniti:

- Kaitsevahendid ja ravimid – **dr Matti Maimets** ja **dr Irja Uiboleht**.
- Haiglasine patsientide logistika ja voodikohad – **dr Ago Kõrgvee**, **dr Veronika Reinhard** ja **dr Annika Uue**.
- COVID-19 ravi ja diagnoos – **dr Pilleriin Soodla**, **dr Rain Lehtme**, **dr Veronika Reinhard**.

- Personali kaitse ja koolitus – **Tiina Freimann**, **Ilona Pastarus**, **Tiina Teder**.
- Infoliikumine – **Helen Kaju**.

Kriisijuhtimismeeskonna koosolekud toimusid esialgu igapäevaselt eesmärgiga kaardistada kogu COVID-19 levikuga seotud informatsioon ning seda arvesse võttes teha parimad võimalikud otsused ravitöö ohutuks korraldamiseks kliinikumis. Osa-

kondade töö korraldati ümber, loodi uus haigete logistika, jälgiti hoolikalt isikukaitsevahendite kasutamist ja vajadust, koolitati välja personal, kes oli valmis töötama väljaspool enda struktuuriüksust, loodi arvukalt uusi nii ravi- kui töökorralduse juhendeid ning töötati välja COVID-19 infot koondav alajaotus kliinikumi veebilehel. Prioriteediks oli ennetada COVID-19 haiglasest levikut, mis kriisijuhtimismeeskonnal ka õnnestus.

EMO kriisistaap

Lisaks kriisijuhtimismeeskonnale loodi erakorralist meditsiini puudutava töö ümberkorralduste juhtimiseks ka EMO kriisistaap. Kolmeliikmelisse staapi kuuluvad osakonnajuhataja dr Annika Uue, dr Kuido Nõmm ja dr Sander Poks.

Dr Sander Poks: „Töö on intensiivne, iga päev jätkub hommikust õhtuni tegevust, kaasa arvatud nädalavahetustel. Kriisistaabi töö tulemusena loodi meie praegu toimiv pretriaaži ja kontrollpunktide süsteem, nn puhta EMO töö toodi üle uuele pinnale ning vana EMO pinnale loodi täiesti uus COVID-19 patsientidele mõeldud EMO, mille võimekuses on käsitleda suures mahus raskes seisundis nakkusohtlikke patsiente. Lisaks osaleb EMO kriisistaap aktiivselt kliinikumi kriisijuhtimismeeskonna töös.“

Dr Sander Poks

Foto: Andres Tennus

Foto: Ühendlabor

COVID-19 analüüsid ühendlaboris

Kliinikumi ühendlabor alustas SARS-Koroonaviirus 2 RNA analüüside tegemisega 10. märtsil. Esialgselt kahest korrald päevas on kujunenud tööruut, mil analüüse tehakse laboris viiel korral päevas – kell 5:00, 10:00, 14:00, 18:00 ja 23:00.

Lisaks Tartu Ülikooli Kliinikumi analüüsidele, testib ühendlabor ka Põlva, Valga, Viljandi, Jõgeva ja Lõuna-Eesti haiglast saadetud ning Tartu Kiirabi võetud proovimaterjale. Keskmiselt analüüsitakse päevas 40-100 SARS-Koroonaviirus 2 RNA testi, millest keskmiselt 5,7% on osutunud positiivseks.

KOMMENTAAR

DR ANU TAMM
ühendlabori juhataja

Labori jaoks oli väljakutseks võimalikult kiiresti sisse viia ja verifitseerida täiesti uus analüüs ning korraldada praktiliselt 24/7 töö osakonnas, mis senini töötas vaid tööpäeviti. Koolitamine kiiresti juurde spetsialiste teistest osakondadest ning tagasime valve. Kuna tegemist on ka diagnostikumide tootjate jaoks uue ja suure nõudlusega

testiga, on olnud probleeme reaktiivide hankimisega nii RNA eraldamiseks kui PCR testiks. Tekkida võib ka reaktsioonide läbiviimiseks vajaliku plastiku defitsiit. Samas, praeguseks on tarnimine stabiilsem ning piisav varu laboris olemas. Lisaks on Tartus väikefirma Solis Biodyne, kes toodab PCR reaktsiooniks vajalikku õiget ensüümi ning on valmis varustama ka teiste reagentidega. See lisab veelgi kindlustunnet, et saame hakkama.

MEDITSIINITEADUSTE VALDKONNAS

Tartu Ülikooli teadlased töötasid välja SARS-CoV-2 antikehade määramise testi

Tartu Ülikooli bio- ja siirdemeditsiini instituudi teadlased analüüsisid koroonaviirushaigust põdevate inimeste vereplasma proove, mis olid pärit Tartu Ülikooli Kliinikumist. Eetikakomitee loal tehtud uuringus said nad kinnitust, et nende väljatöötatud SARS-CoV-2 antikehade määramise meetod toimib.

COVID-19-ga nakatunud inimese organismis tekivad 14-28 päevaga antikehad. Testides inimest nende antikehade suhtes, saab kinnitada tema varasema nakatumise ja teha kindlaks, kas tal on tekkinud koroonaviiruse vastu immuunsus.

SARS-CoV-2 antikehade määramise meetod töötati välja Tartu Ülikooli bio- ja siirdemeditsiini instituudi biomeditsiini

osakonna juhataja, molekulaarimmunoloogia professori Pärt Petersoni juhtimisel. Tema sõnul on uus meetod lihtne ja kiire ning sobiks sadade COVID-19 proovide analüüsimiseks päevas.

Tartu Ülikooli teadlased alustavad koroonaviiruse uuringuid

Vabariigi Valitsus toetab Tartu Ülikooli kahte teadusprojekti. Ühega neist selgitatakse välja, milline on koroonaviiruse tegelik levik ja epideemia kulg Eestis. Kaheksa nädalat kestva koroonaviiruse levimuse jälgimise uuringu käigus intervjueritakse ja kutsutakse testimisele iga nädal 2000 eestimaalast. Seireuuringu juht, TÜ peremeditsiini ja rahvatervishoiu instituudi juhataja, peremeditsiini professor Ruth Kalda sõnas, et praeguse epideemia tingimustes on tervisepoliitilisteks otsusteks vajalikud usaldatavad levimusandmed. Teadlased

selgitavad välja nakkuse leviku nii viirusinfektsiooni tunnustega kui ka sümptomiteta elanike seas. Sel moel saab hinnata üleriigilist nakkuse levikut rahvastiku seas ning erinevates rahvastikurühmades ja regioonides.

Teise, seroepidemioloogilise uuringu KoroSero-EST testuuringuga tuvastatakse, kui suur hulk Saaremaal ja Öismäel elavaid inimesi on koroonaviirusega kokku puutunud. Mõlema kogukonna juhuvalimid moodustab Eesti Haigekassa ning uuritavate arvaks on kokku 1080 inimest Saaremaalt ja 1080 inimest Öismäelt. KoroSero-EST uuringut juhib dr Piia Jõgi, kes on TÜ lastekliiniku lastenakkushaiguste assistent ja TÜ Kliinikumi lastekliiniku arst-õppejõud pediaatria alal.

VIRGE RATASEPP
meditsiiniteaduste valdkonna kommunikatsioonispetsialist

Kontrollpunkt Maarjamõisa haiglas

Foto: Andres Tennus

Võtmetähtsusega kontrollpunkt

16. märtsil vähendas kliinikum haigla sissepääsude arvu ning sisenemiseks jäi kasutusele üks, N. Lunini tänava poolne sissepääs. Sissepääsu juurde rajati kontrollpunkt, mis tuli läbida kõikidel haiglasse sisenejatel.

Kontrollpunkti ülesanne oli kontrollida patsientide terviseseisundit, mõõta kehatemperatuuri ning küsitleda sümptomite kohta. COVID-19 kahtlusega patsiendid suunati EMO-1 osakonda, et vältida viiruse levikut haiglaruumidesse.

Kontrollpunkt töötab ööpäevaringselt, tagades kõikide sisenejate kontrolli, sealhulgas kiirabiga saabuvate patsientide puhul. Kontrollpunkti töösse on andnud oma panuse mitmete erinevate struktuurüksuste öed.

KOMMENTAAR

ILONA PASTARUS
anestesioloogia ja intensiivravi
kliiniku ülemõde

Suurim tänu kontrollpunkti meeskonnale, kes on valvel ööpäevaringselt ning kes muudab inimeste liikumise kliinikumis oluliselt kiiremaks, mugavamaks ja ohutumaks! Kontrollpunkti igapäevane tegevus on koordineeritud silmakliiniku ülemõde Terell Pihlaku poolt ning vajadusel toetatud EMO kriisistaabi poolt.

Kliinikumi töötajate COVID-19 analüüside kabinet

17. märtsist seati sisse töötervishoiu arsti ruumides N. Lunini 6 majas spetsiaalselt kliinikumi töötajatele mõeldud COVID-19 analüüside võtmise ja nõustamise punkt, kus tööd jätkas spordimeditsiini ja taastusravi kliiniku personal, aidates ellu viia kliinikumi kriisijuhtimismeeskonna seisukohta, mille järgi oli ja on äärmiselt oluline tähtsusega takistada COVID-19 levikut haiglaruumides.

N. Lunini kabinetti saab pöörduda ka kliinikumi töötaja lähedane, kui sellest sõltub töötaja tööle tulemine/mitte-tulemine. Töötajate COVID-19 testid analüüsitakse kliinikumi ühendlaboris.

COVID-19 analüüsipunkt kliinikumi töötajatele

Foto: Kliinikumi Leht

KLIINIKUMI LEHT

COVID-19 nakkushaiguste osakond

Dr Pilleriin Soodla ja dr Anne Kallaste

Lea Žoržoliani

17. märtsil alustas tööd COVID-19 patsientide jaoks sisse seatud nakkushaiguste osakond senise ortopeedia osakonna pinnal. Esialgne plaan nägi ette kahe tavaosakonna valmidust COVID-19 patsientide jaoks - nakkushaiguste osakond 1 (intensiivravi-eelsed patsiendid) ja nakkushaiguste osakond 2 (intensiivravi-järgne ravi), kuid haigete arv on seni võimaldanud piirduda ühe osakonnaga.

COVID-19 nakkushaiguste osakonna rajamist võimaldas ortopeedia osakonna plaanilise töö lõpetamine 16. märtsist ning vajadusel kirurgilise tegevuse jätkumine koos traumatoloogia osakonnaga. Teise COVID-19 nakkushaiguste osakonna jaoks kolis ka veresoontekirurgia osakond - osakonna erakorralised patsiendid paigutati kirurgiakliiniku pindadele.

COVID-19 nakkushaiguste osakonna juhatajaks määrati dr Anne Kallaste ning lisaks senise nakkushaiguste osakonna ödedele andsid ja annavad COVID-19 patsientide ravimisse ka ortopeedia osakonna öed.

KLIINIKUMI LEHT

Infektsioonikontrolli teenistuse hindamatu nõu

Kliinikumi infektsioonikontrolli teenistus loodi küll juba aastal 2003, kuid ilmselt ei ole liialdus öelda, et teenistuse roll on olnud COVID-19 puhangu ajal suurem kui kunagi varem.

Infektsionistide ülesanne on olnud jälgida ja kaardistada kogu COVID-19 levikuga seotud teavet, ohu- ja kitsaskohti ning töötada välja parimad lahendused kliinikumi jaoks

viiruse levimise ennetamiseks haiglaruumides.

Infektsioonikontrolli teenistuse roll on nõustada ja toetada kogu kliinikumi ravi- ja hooldustööst eriolukorra ajal. Sama suur väljakutse seisab ka ees - ka plaanilise ravi- ja hooldustöö taastamisel on võtmetähtsusega infektsiooninõuete järgmine.

Dr Vivika Adamson, dr Piret Mitt ja Tiina Teder

Foto: Andres Tennus

KOMMENTAAR

DR MATTI MAIMETS
infektsioonikontrolli
teenistuse direktor

Alustasin infektsioonikontrolliga Tartu Ülikooli Kliinikumis 2001. aastal. Tuleb tunnustada, et sel ajal ei teadnud ma ise ka ülemäära palju, aga suur tahtmine oli teenistus käima panna. Tagasi vaadates on tunne, et 20 aastat oleme tegele- nud enda ja kliinikumi töötajate ette valmistamisega käesolevaks pandeemiaks. Kindlasti ei oleks ma üksi suutnud kõike seda teha. Sügav kummardus kõikidele infektsioonikontrolli teenistuse arstidele ja ödedele!

Fotod: Andres Tennus

COVID-19 intensiivravi osakond

15. märtsist korraldasid intensiivraviosakonnad oma töö nii, et tekkisid eraldi osakonnad COVID-19 patsientidele ning mitte-COVID-19 patsientidele. Esimene COVID-19 patsient hospitaliseeriti intensiivravi osakonda 15. märtsil, terve osakond tuli COVID-intensiiviks muuta 24. märtsil 2020.

KOMMENTAAR

DR VERONIKA REINHARD
2. intensiivravi osakonna juhataja

COVID-19 patsientidel on peamiseks intensiivravi vajavaks seisundiks hingamispuudulikkus. Neil tekib raske kopsukahjustus, millist tavatöös meie osakonnas liiga sageli ei kohta. Selliste kopsude ventilatsioonirežiim tuleb väga hoolikalt patsiendile sobivaks sättida, et mitte kopsu rohkem

kahjustada. Tavaline on, et ägedas perioodis põetame me neid haigeid kaks kolmandikku ööpäevast kõhuli. Suurema patsiendi keeramiseks tuleb appi võtta mitu inimest ning tuleb olla väga hoolas, et mitte patsienti selle keeramisega kahjustada, mitte tömmata kogemata välja patsiendile asetatud meditsiinarviku, millest võib sõltuda ta elu.

Fotod: Andres Tennus

TÄNUAVALDUSI

Märts 2020, kopsukliinik

Ma tahaksin südamest tänada pulmonoloogia osakonna töötajaid, kes minu ema on viimase paari aasta jooksul ravinud. Nii kohusetundlikku ja vastutulelikku personali on raske leida. Eriline tänu ja sügav kummardus **dr Anastassia Kamõninalle**, kelle säravat naeratust ja vastutulelikkust on raske sõnadesse panna. Tuhat tänu ka **dr Marget Savisaarele**, kellelt oleme alati nõu ja abi saanud. Sügav kummardus kogu personalile ja tuhat tervist teile nii raskes ametis!

Märts 2020, hematoloogia-onkoloogia kliinik / spordimeditsiini ja taastusravi kliinik

Oleme väga tänulikud meie ema ravi-
misele pühendunud kliinikumi arstidele, eriti **dr Kristi Niinepuule** ja **dr Madis Joonsalule**, õdedele ja põetajatele, et olite hoolivad, tähelepanelikud ja sõbralikud tema kannatuste leevendamisel. Eriline tänu nii ambulatoorse kui ka stationaarse õendusabi osakonna töötaja-

tele, eriti osakonna juhataja ja koduõde **Stella Kalvikule**, osakonna juhataja **Angelika Lallile**, **dr Heli Tarole**, sotsiaaltöötajale, E-korpuse õdedele, hooldusõdedele ja põetajatele. Teie abivalmidus, kannatlikkus ja pühendumus olid meile igati toeks sellel raskel perioodil, kui meie ema viibis teie hoole all. Palju jõudu ja vastupidavust Teile edasises töös, eriti praeguses kõigile keerulises olukorras!

Märts 2020, stomatoloogia kliinik / toitlustusteenistus

Olin lapsega 6. märtsi hommikul plaanilisel operatsioonil. Operatsiooni tegi **dr Kätrin Privoi**. Tahaksin väga tänada inimest, kes oli lapse kanüüli plaastrile joonistanud naerunäo. See oli esimene asi, mis lapse peale operatsiooni ja ärkamist naeratama pani. Tundub väike asi, aga lapse ning minu jaoks oli see tähtis ja väga armas žest! Samuti aitäh köögile. Reedelõunane kapsasupp lambalihaga oli suure sööklakohta väga, väga hea!

Märts 2020, traumatoloogia ja ortopeedia kliinik

Olen väga positiivselt üllatunud ortopeedia osakonna suurepärasest tööst. Ainult positiivsed emotsioonid! Maailmatase ka pisiasjades. Aitäh, **prof Aare Märtsen!** Selline professionaalsus, sõnakasutus, hea suhtumine nii endasse kui kolleegidesse. Kõik töötajad olid väga tasemel, kõikjal operatsioonitoas ja taastusravipalates. Tänu sellisele emotsioonile olin juba teisel päeval terve!

Märts 2020, kirurgiikliinik

Haigla personaliga olen ma väga, väga rahul, alustades raviarstist **dr Toomas Tikust** ja lõpetades sanitaridega.

Märts 2020, kõrvakliinik

Olen ülimalt tänulik oma raviarst **dr Mihkel Plaasile** ja kogu osakonna personalile nende tähelepanelikkuse, ülima hoolitsuse ja sooja südame eest. Jään teid meenutama kui tõelisi inimesi!

Kliinikum määrati juhtima Lõuna meditsiinistaapi

25. märtsil moodustati Terviseameti korraldusel kriisiolukorra juhtimiseks kaks regionaalset staapi – Lõuna ja Põhja meditsiinistaap (LÕMS ja PÕMS). Lõuna meditsiinistaapi juhivad juhatuse esimehe kt Marek Seer ja prof Joel Starkopf. Põhja meditsiinistaabi juht on prof Peep Talving.

„Kriisi olukorras on COVID-19 raviteenuse osutamisega seotud 19 haiglat ning lõuna ja põhja meditsiinistaapide loomine on ainuõige selleks, et koordineerida haiglavõrku kuuluvate haiglate tööd. Ka tavaelus toimub regionaalne ravi koordineerimine ning haigete liikumine paljuski sarnase regionaalse jaotuse alusel. Kliinikumi kriisijuhtimismeeskond töötab samaaegselt ka LÕMS-i staabina. LÕMS piirkonna kõrgema etapi haiglana on kliinikumil nii juhendite loomisest kui töökorralduse suunamisest juhtiv roll,“ sõnas staabi juht Marek Seer.

Marek Seer

Foto: Andres Tennus

Lõuna meditsiinistaapi kuuluvad lisaks Tartu Ülikooli Kliinikumile Ida-Viru Keskhaigla, Narva Haigla, Lõuna-Eesti Haigla, Põlva Haigla, Valga Haigla, Viljandi Haigla, Järvamaa Haigla, Jõgeva Haigla, ning hädalukorra meditsiinijahi asetäitja, Lõuna kiirabistaabi esindaja. Kliinikum pakub

tuge kõigile lõuna piirkonna haiglatele COVID-19 tegelemiseks. Nii teevad kliinikumi töötajad kohtvisiite haiglate kohapealse võimekuse hindamiseks, samuti külasta-

vad LÕMS haiglate esindajad kliinikumi, et eriolukorra töökorraldusega tutvuda ning vajalikke muudatusi enda haiglas teha.

„Meditsiinistaabi ülesanne on üldkorralduslik regioonipõhine haigete voo juhtimine, haiglate nõustamine raviprotsesside osas ja juhtimisstruktuuride osas, ravistandardite välja töötamine ja nende rakendamise koordineerimine. Lisaks intensiivravi ja mehhaanilise ventilatsiooni kandidaatide selekteerimise põhimõtete väljatöötamine ning kogu regiooni andmete kokkukogumine. Ülevaate omamine piirkonna ravivõimekusest võimaldab meil operatiivselt reageerida ning vajadusel haigeid ümber suunata,“ sõnas Seer.

KLIINIKUMI LEHT

Kliinikum töötab kriisiolukorras ühtse meeskonnana

COVID-19 levik on toonud kliinikumi töösse suuri ümberkorraldusi ning kliinikumi töötajad on andnud suure panuse nii haiglatöö ümberkorraldustesse kui ka patsientide ravimisse.

Paralleelselt osakondades plaanilise ravi- töö piiramisega, avati samal ajal mitmeid uusi osakondi ning COVID-19 patsientide raviga tegelevad osakonnad vajasid lisajõudu. Selleks, et võimalikku lisaressurssi kaardistada, moodustati kliinikumi töötajatest nn vabatahtlike nimekiri, kes olid valmis töötama väljaspool oma struktuuriüksust. Valmisolekut kinnitasid ligi 200 töötajat, kelle hulgas on arste, residente, õdesid, füsioterapeute, laboritöötajaid, põetajaid ja hooldajaid ning teisi töötajaid. Lisaks töötab kliinikum COVID-19 oludes ka vabatahtlikke, kes vastasid perearstide seltsi algatatud üleskutsele.

Paljud vabatahtlikest on läinud appi EMO, intensiivravi ja nakkushaiguste osakondadesse, desinfitseerimisüksustesse ja kontrollpunkti. Lisaks sellele pakuvad kliinikumi psühholoogid ja hingehoidjad kriisnõustamist ja vaimse tervise tuge kliinikumi töötajatele ja patsientidele.

KOMMENTAAR

TIINA FREIMANN

Tartu Ülikooli Kliinikumi ülemõde

valikute ees. Hoolimata ebakindlusest, olid inimesed väga mõistvad ja leppivad. Olen siiralt hämmastunud, kui kiiresti meie inimesed kohanesid ohtliku olukorraga ja võtsid omaks uued töövõtted.

Suur tänu teile kõigile! Austan ja imetlen inimesi, kellel oli kande roll osakondade ja ruumide ümberpaigutamisel, töö ümberkorraldamisel, töötajate värbamisel ja õpetamisel. Palju tänu kõikidele kliinikumi töötajatele, kes on valmis töötama eesliini mistahes töökohal või ülesannetes! Kriisiolukord on välja toonud meie inimeste parimad omadused, sealhulgas oskuse ja pühendumuse töötada ühtses võimekas meeskonnas.

COVID-19 pandeemia on kliinikumi tööperre pannud täiesti uude olukorda. Inimesed on pidanud kiiresti kohanema uute töökohtade, meeskondade ja töökorraldusega. Paljud seisid tava- pärase töö piiramise tõttu ootamatute eri-

Kliinikumi algatatud infektsioonivolinike e-õpe laieneb üle Eesti

17. aprillil lõpetasid Tartu Ülikooli Kliinikumis esimesed infektsioonivolinikud e-kursuse, mille eesmärk on pakkuda teadmisi ja oskusi hooldekodude töötajatele, et ennetada COVID-19 puhangut eakatel klientidel.

Kliinikumi töötajad Tabivere hooldekodus

Foto: Tartu Postimees /Margus Ansu

„Tartu Ülikooli Kliinikum on valmis panustama COVID-19 puhangute ennetamisesse intensiivse infektsioonivolinike, hooldekodu õdede ning hooldekodusid teenindavate kodu- ja pereõdede koolitamise kaudu,“ kinnitas Lõuna meditsiinistaabi juht Marek Seer.

Koolitus toimub e-õppe vormis Moodle keskkonna toel, esmalt tuleb koolitusel osalejatel iseseisvalt läbi töötada teemakohased juhendid, õppematerjalid ja -videod, täita tagasiside küsimustik ning läbida praktiline õpe. Koolitusel käsitletavateks teemadeks on üldised juhised hooldekodus, kätehügieen, isikukaitsevahendite kasutamine, ruumide puhastus ja juhised COVID-19 tingimustes.

E-õpe oli esialgu mõeldud Lõuna meditsiinistaabi kuuluvatele haiglatele ning nende teeninduspiirkondadele, ent samadel põhimõtetel koolituse ettevalmistamisega alustati ka mujal Eestis. „Olgugi, et Eestis on COVID-19 levimus regionaalselt eri-

nev, kuuluvad kogu Eesti eakad elanikud COVID-19 riskirühma, mistõttu on ennetustegevus parim võimalik lahendus hoida ära olukorra eskaleerumine,“ selgitab Marek Seer. Ta lisab, et kliinikumiga on teinud koostööd nii sotsiaalministeerium, sotsiaalkindlustusamet kui päästeamet – ühise eesmärgi nimel, et infektsioonivolinikud leiaksid kiire rakenduse COVID-19 ennetamiseks hooldekodudes.

Paralleelselt esimese e-kursuse lõppemisega jõudis lõpule ka Tartu Ülikooli Kliinikumi tegevus Tabivere hooldekodus, mis annab kliinikumile kindluse jagada kogemust üle Eesti. Koostöös omavalitsusega Tabiveres infektsioonitegevusi korraldanud Tiina Teder hindas hooldekodu eriprojekti õnnestunuks ning äärmiselt vajalikuks ka edaspidiste võimalike haiguspuhangute ärahoidmiseks. „Kliinikum võttis erakorralise projekti ette seetõttu, et hooldekodus oli COVID-19 puhang. Kuna sealsed patsiendid kuuluvad ravitöö mõttes kliinikumi teeninduspiirkonda, oli oluline ennetada

haiguse edasist levikut,“ räägib Tiina Teder. Võtmetähtsusega oli nakatunud ja mitte-nakatunud elanike eraldamine, mis võimaldas infektsioonikolde lokaliseerimist. „Kliinikumi personal tegi hooldekeskuses paralleelselt nii ümberkorraldusi infektsiooniuuetest lähtuvalt kui ka õpetas omavalitsuse poolt hooldekodusse tööle võetud personali. Lisaks teeb kliinikumi õenduspersonal ka valvetööd, mille läbi on tagatud hooldekodule meditsiiniline järelvalve,“ kirjeldas Teder.

„Kliinikumi töötajate missioonitunne on kiiduväärne ning kuna Tabivere koostöö kogemus oli julgustav, usun, et kliinikumis koolitatud infektsioonivolinikest tõuseb tulu nii omavalitsusele kui ka meditsiinistabi juht Marek Seer.

KLIINIKUMI LEHT

Infektsioonivolinike koolitus

Kliinikumi infektsioonikontrolli teenistuse poolt välja töötatud infektsioonivolinike koolituse eesmärk on õpetada nõuetekohast kätehügieeni ja isikukaitsevahendite kasutamist, sh paigaldamist ja eemaldamist. Lisaks COVID-19 isolatsiooni põhimõtete järgimist, puhastamise ja desinfitseerimise töövõtete rakendamist COVID-19 nakkusohu piirkonnas ning jäätmekäitluse nõuete rakendamist COVID-19 nakkusohu piirkonnas.

Koolitus toimub e-õppena Moodle keskkonna toel. Iseseisvale materjalide läbitöötamisele järgneb praktiline õpe ning koolitusmaterjale toetavad videokonsultatsioonid Zoomi vahendusel. Kursus on vaba juurdepääsuga, kuid tunnistuse saavad vaid kursusele registreerunud tervishoiutöötajad.

KLIINIKUMI LEHT

Infektsioonivolinike e-koolitus

Foto: Andres Tennus

TÄNUAVALDUSI

Aprill 2020, anesthesioloogia ja inensiivravi kliinik / sisekliinik, COVID-19 nakkushaiguste osakond

Soovin väga tänada kõiki arste ja õdesid 2. intensiivist ja COVID-19 nakkushaiguste osakonnast, kes mu isa elule tagasi töid! Te olete suurepärased ja teete head ja kiiret tööd! Aitäh kõikidele arstidele, kes jagasid mulle igapäevaselt infot isa seisundist ja kes vastasid ka vahel mu rumalatele küsimustele! Olge hoitud ja püsige terved!

Aprill 2020, traumatoloogia ja ortopeedia kliinik

Tahan tänada **dr Reedik Pääsukest** tema hea töö eest minu raske trauma ravimisel ja ka **dr Anneli Rinnet** ja hooldaja Inna Ištšuki.

Aprill 2020, lastekliinik

Käisin öösel lapsega Teie juures EMO-s. Ma olin väga meeldivalt üllatunud, kui tore ja hooliv oli öde ning arst, kes meiega tegelesid. Öde oskas väga hästi suhelda mu lapsega. Tema soe suhtumi-

ne võttis pingeid vähemaks. Isegi maski tagant oli näha ja tunda tema sõbralikku naeratust. Suur aitäh! Lisaks, arstiga suheldes tekkis tõepoolest tunne, et ta hoolib siiralt ja on valmis igati aitama, et lapse enesetunne paraneks. Väga suur kummardus, et isegi eriolukorras ja öösel leiata jõudu ja energiat naeratada ning olla suureks toeks. Olen südamest väga tänulik teile. Soovin teile tugevat tervist ja rahulikke tööpäevi.

Aprill 2020, stomatoloogia kliinik

Suured tänusõnad erakorralise hambaravi kabinetis tööl olnud **dr Mari-Liis Arole** ja **öde Svetlana Jefremovale**. Tänu saadud abi eest, hästi palju head ja edu teile!

Aprill 2020, spordimeditsiini ja taastusravi kliinik / toitlustusteenistus

Minu füsioterapeut on **Kelli Järvemägi**, kellel on hea kannatus minuga tegeleda. Suur aitäh talle kõige eest! Pöetajad on äärmiselt kiired. Toiduga olen rahul – ei jõua kõike ära süüa. Kõigile osakonna töötajatele südamlilik tänu!

Märts 2020, lastekliinik

Alustasime roosas majas ravi aastal 2009, meie arstiks sai **dr Tiina Rägo**, mõnda aega hiljem liitus meie tugivõrgustikuga **dr Mari Kivivare** ja füsioterapeudid **Karin ning Reelika**. Aastate jooksul sai haiglast mitte lihtsalt haigla, vaid Meie Poiste Haigla. Urisesin iga inimese peale, kes julges kritiseerida Roosat Maja. Natuke väsinud fassaad peidab enda sees imelisi inimesi, professionaalseid õdesid, arste, hooldajaid. Inimesi, kes teevad oma tööd südamega. Meist hooliti ja meie hoolisime. Aitäh, et hoidsite Puhhi raamatust nime saanud poiste Elu, andsite nõu, olite mulle suureks inspiratsiooniks öe õpin-gutel. Iga inimesele teie majas meie pere poolt tugev käepigistus ja virtuaalne kallistus. Aitäh, et olete. Aitäh et hoiate Elusid.

Märts 2020, psühhiaatrikliinik

Siin osakonnas on väga hea tegevusteraapia ja väga tore tegevusjuhendaja **Ülle Sikk**. Ta on väga tegus ja teeb tõesti oma tööd südamest.